מערך שיעור

העבר של היישוב שלי

עוגני השיעור

שכבת גיל: כיתה ג'

ציר מוביל: היישוב שלי – פרק בסיפור הלאומי

רעיון מרכזי: היכרות עם אירועי העבר של היישוב והשינויים שעבר היישוב במהלך השנים.

נושא: היישוב שלי בראי תולדות המדינה

מיומנויות:

אוריינות לשונית: הבעה בעל פה ובכתב, שאילת שאלות

אוריינות מידע: איסוף, עיבוד וארגון מידע

חשיבה יצירתית

ערכים וסוגיות לדיון:

כיבוד ערכי המורשת - מחויבות לערכי המורשת והזהות התרבותית,

בין-תחומיות: היסטוריה, שפה, אומנות, גאוגרפיה

מערך השיעור

פתיחה

מטרה: לחבר את התלמידים לעבר של היישוב ולחשוף אותם לסיפורי ראשונים.

מה עושים?

1. מקרינים על הלוח תמונות היסטוריות של היישוב או של אתרים מרכזים בו, או מציגים מפת יישוב ישנה.
   - שואלים: מה הייתם מבקשים לדעת? איזו שאלה תרצו לשאול?
2. כותבים על הלוח את שאלות התלמידים.
   - במידת הצורך מוסיפים שאלות. לדוגמה: מי האנשים שהיו פה לפנינו ומה הם השאירו לנו? האם מישהו מהראשונים מוכר לכם? במה שונות התמונות הישנות לעומת היישוב של היום? אילו דברים ישנים נשארו עד היום? מה גורם לדברים להשתנות?
3. פותחים בפרטי מידע על הקמת היישוב שבו לומדים או גרים התלמידים והתפתחותו.

*את המידע הבסיסי על תולדות היישוב על המורה להכין מראש (דוגמה בנספח 1)

4. <u>מסכמים: מסע בזמן ביישוב:</u> יוצרים טבלה "פעם והיום" – כיצד השתנה היישוב? (תחבורה, בתים, משחקים וכו')

מה צריך?

תמונה היסטורית של היישוב או של אתרים מרכזיים מפת היישוב

קטע מידע על היישוב (דוגמה בנספח 1)

למידה פעילה

מטרה: לחקור אתרים ודמויות מהעבר של היישוב בעבודת קבוצתית.

מה עושים?

מחלקים לקבוצות חקר, החוקרות דמות או אתר מהעבר של היישוב. מומלץ ליצור כמה קבוצות החוקרות דמויות. כל אחת בוחרת דמות שונה. כנ"ל לגבי אתרים, כל קבוצה חוקרת אתר שונה.

תוצר: יוצג בפוסטר, בתמונה, בדף מידע או בכתבה (שאלות הכוונה בנספח 2)

1. **קבוצת אתרים היסטוריים:** חוקרת אתר משמעותי – מיקום, שימוש בעבר והיום, חשיבותו.
2. **קבוצת דמויות מפתח:** בונה "תעודת זהות" לדמות – שם, תפקיד, תקופה, תרומה וסיפור מעניין.

מה צריך?

דף עבודה (נספח 2)

בריסטול, צבעים

עיבוד וסיכום

מטרה: הצגת תוצרים וחיבור למסר המרכזי של שייכות דור ההמשך למייסדים ופועלם.

מה עושים?

כל קבוצה מציגה את התוצר שלה (פוסטר, ציר זמן, טבלה, כרזה)

יוצרים ציר זמן חזותי שבו מציינים מידע מתוך התוצרים:

1. אירועים חשובים: שנת הקמה, שינויים מרכזיים לאורך השנים

2. דמויות לפי זמן פעילותם

מסכמים במעגל: מה הפתיע אתכם?

היישוב שלנו עבר דרך ארוכה. היישוב היום – התחיל בזכות אנשים שחלמו, בנו והשקיעו. אנחנו דור ההמשך. מה המחויבות שלכם?

להמשך המסע

כתבו מכתב קצר לדור המייסדים

צידה לדרך (נספחים)

נספח 1: דוגמה לפרטי מידע על הקמת היישוב שבו אתם גרים

היישוב שלנו הוקם בשנת _____, בזמן ש ___ (דוגמה: מדינת ישראל קמה) .

קבוצת משפחות מ_____ הגיעו לכאן כי רצו להקים יישוב חדש .

במקום שבו אנו יושבים עכשיו היו אז רק _____ (דיונות חול, ביצות, שדות פתוחים) .

המתיישבים הראשונים עבדו קשה – בנו בתים ראשונים ואפילו בית ספר קטן, הם היו חלק מהחזון לבנות את הארץ וליישב את המדינה הצעירה שלנו.

נספח 2: דפי עבודה לפי קבוצות חקר

קבוצה: אתר היסטורי

מה שם האתר?

איפה הוא נמצא?

מתי הוקם?

מה היה תפקידו בעבר?

מה תפקידו כיום?

למה חשוב לשמור עליו?

קבוצת: דמות מפתח

שם הדמות:

מתי חיה ופעלה?

מה היה תפקידה?

מה תרומתה ליישוב?

סיפור קצר או פרט מעניין עליה:

דף משימה קבוצתי

שמות חברי הקבוצה

אתר היסטורי

שם האתר

_____

איפה הוא נמצא?

_____

מתי הוקם?

_____

מה היה תפקידו בעבר?

_____

_____

_____

מה תפקידו כיום?

_____

_____

_____

למה חשוב לשמור עליו?

_____

_____

_____

דף משימה קבוצתי

שמות חברי הקבוצה

דמות מפתח

שם הדמות

_____

מתי חיה ופעלה?

_____

מה היה תפקידה?

_____

_____

_____

מה תרומתה ליישוב?

_____

_____

_____

סיפור קצר או פרט מעניין עליה

_____

_____

_____